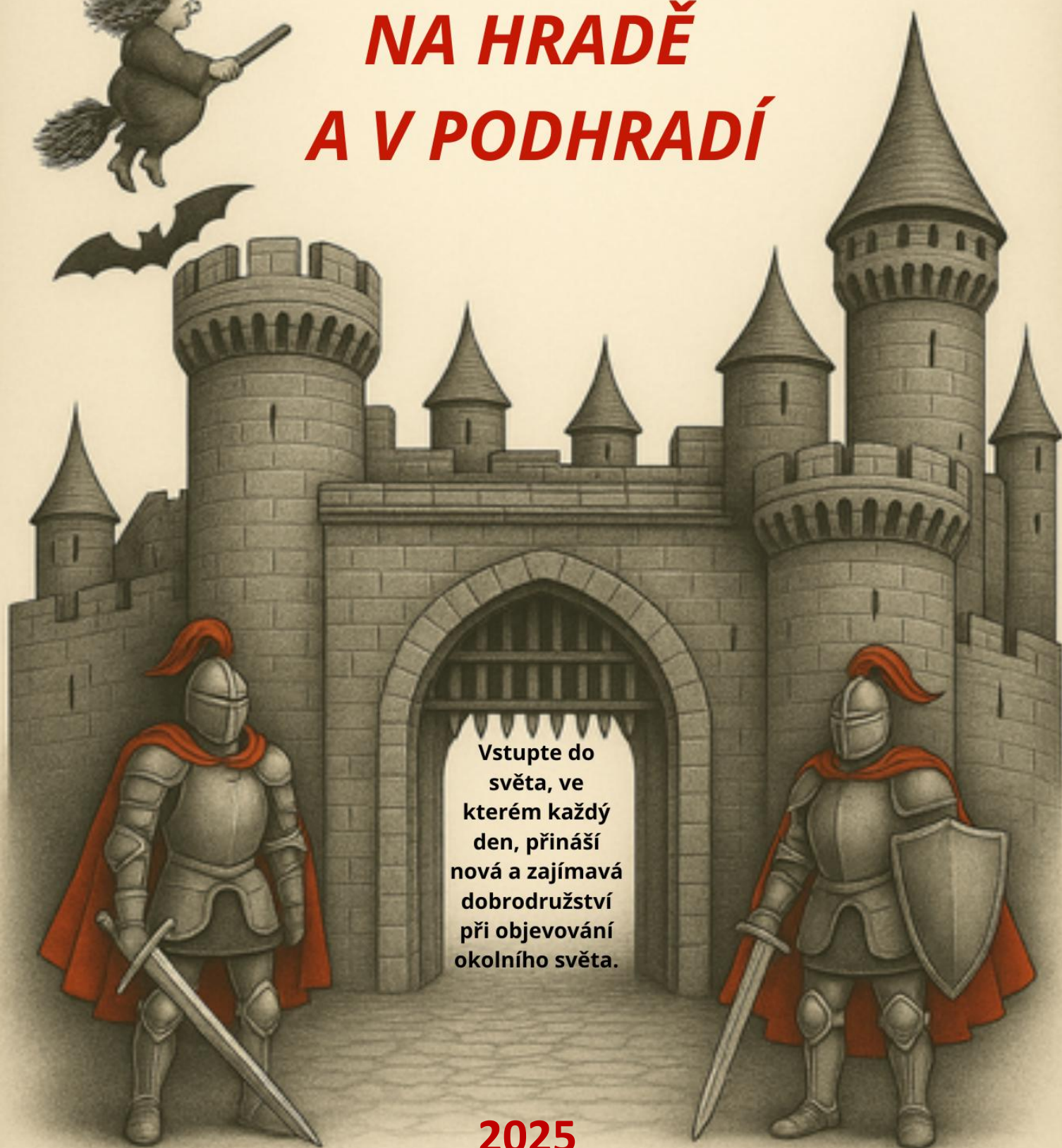

NA HRADĚ A V PODHRADÍ

Vstupte do
světa, ve
kterém každý
den, přináší
nová a zajímavá
dobrodružství
při objevování
okolního světa.

2025

**MATEŘSKÉ ŠKOLY PRAHA 5 – SMÍCHOV,
PODBĚLOHORSKÁ 2185, PŘÍSPĚVKOVÁ
ORGANIZACE**

Název školy:	Mateřská škola, Praha 5 - Smíchov, Podbělohorská 2185, příspěvková organizace
Adresa školy:	Praha 5 – Smíchov, Podbělohorská 2185, 150 00
Adresa detašovaného pracoviště:	U Nesypky 26, Praha 5 - Smíchov, 15000
Jméno ředitele:	Mgr. Dagmar Trčková, MBA
IČO zařízení:	70 10 77 51
IZO zařízení:	107 501 805
RED-IZO zařízení:	600037690
Kapacita:	168 míst (118 <i>Hrad</i> , 50 <i>Zámeček</i>)
Kontakty:	+420 734148181 ms.klamovka@volny.cz www.msklamovka.cz
Adresa:	Podbělohorská 2185, Praha 5 – Smíchov
Zřizovatel:	MČ Praha 5
Adresa zřizovatele:	14. října 4, Praha 5, 150 22
Kontakt:	Odbor školství MČ Praha 5 Tel.: 257 000 460 Email: OSK@praha5.cz
Název ŠVP:	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Na hradě a v podhradí“
Jméno koordinátorů tvorby ŠVP:	Mgr. Dagmar Trčková, MBA Lucie Tvarohová Mgr. Eva Špačková, Dis. Za radu rodičů: p. Marcela Hřebíková
Platnost dokumentu:	1.1.2026
Číslo jednací:	2225/2025
Datum projednání na pedagogické radě	25. 12. 2025

ÚVOD

Školním vzdělávacím programem s názvem „Na hradě a v podhradí“ vstupujete do světa pohádkových bytostí, čarodějnic, princezen a princů, kde se každý den rodí nové příběhy a představy. V komnatách mateřské školy se usídlili Bubáčci, Kulihrášci, Rarášci, Dráčci, Čertíci, Skříťci a Trolíci – kteří se společně vydávají na dobrodružnou cestu poznávání, objevování a učení se. Rodiče pohádkových bytostí vědí, že jejich děti jsou budoucností království, proto je připravují na to, aby jednou mohly převzít otěže a moudře vládnout samy. A i když se princové a princezny někdy vydávají na vlastní cesty, vždy se vrací do paláce, kde je čeká nejen bezpečí a láska, ale i odkaz jejich rodičů, který je provází na každém kroku.

Školní vzdělávací program jsme postavili na naší vizi:

„Mateřská škola Podbělohorská poskytuje předškolní vzdělání založené na tradici a kvalitě výuky v prostředí pozitivního a přátelského klimatu, dobrých vzájemných vztahů mezi všemi účastníky školního života a otevřeného partnerství.“

Na hradě Klamovka věříme, že vzdělávání má smysl tehdy, když se dotýká srdce. Naše práce proto stojí na hodnotách lásky, respektu a víry v dobro. Učíme děti naslouchat, projevovat soucit a hledat krásu v maličkostech. Společně objevujeme, že učení není závod, ale dobrodružná cesta, na níž každý krůček má svůj smysl. Víme, že to, co do dětí dnes vkládáme – důvěru, laskavost, moudrost i zodpovědnost – se jednou stane základem jejich života. Proto vzděláváme s vědomím, že děti jsou budoucími tvůrci světa, který potřebuje více světla než dokonalosti. Řídíme se myšlenkou:

„Každé dítě je světlo, které pomáháme rozsvítit s láskou a porozuměním – aby jednou samo svítilo druhým.“

Vzdělávací obsah hradu Klamovka

Cesta poznání vedená srdcem

Vzdělávací obsah hradu Klamovka je tvořen jako mozaika propojených oblastí, které společně vytvářejí ucelený a živý systém učení. Vychází z potřeb a přirozeného vývoje dítěte, je otevřený, pružný a reaguje na rytmus života školy. Naším cílem není dítě zahlcovat informacemi, ale probouzet v něm zvědavost, odvahu objevovat a radost z poznání.

Vzdělávací obsah je zpracován do integrovaných bloků, které jsou otevřené, proměnlivé a přizpůsobivé potřebám dětí. Učitelky plánují vzdělávací nabídku tak, aby podporovala očekávané výsledky učení, ale zároveň ponechávala prostor pro spontánnost, tvořivost a dětské nápady.

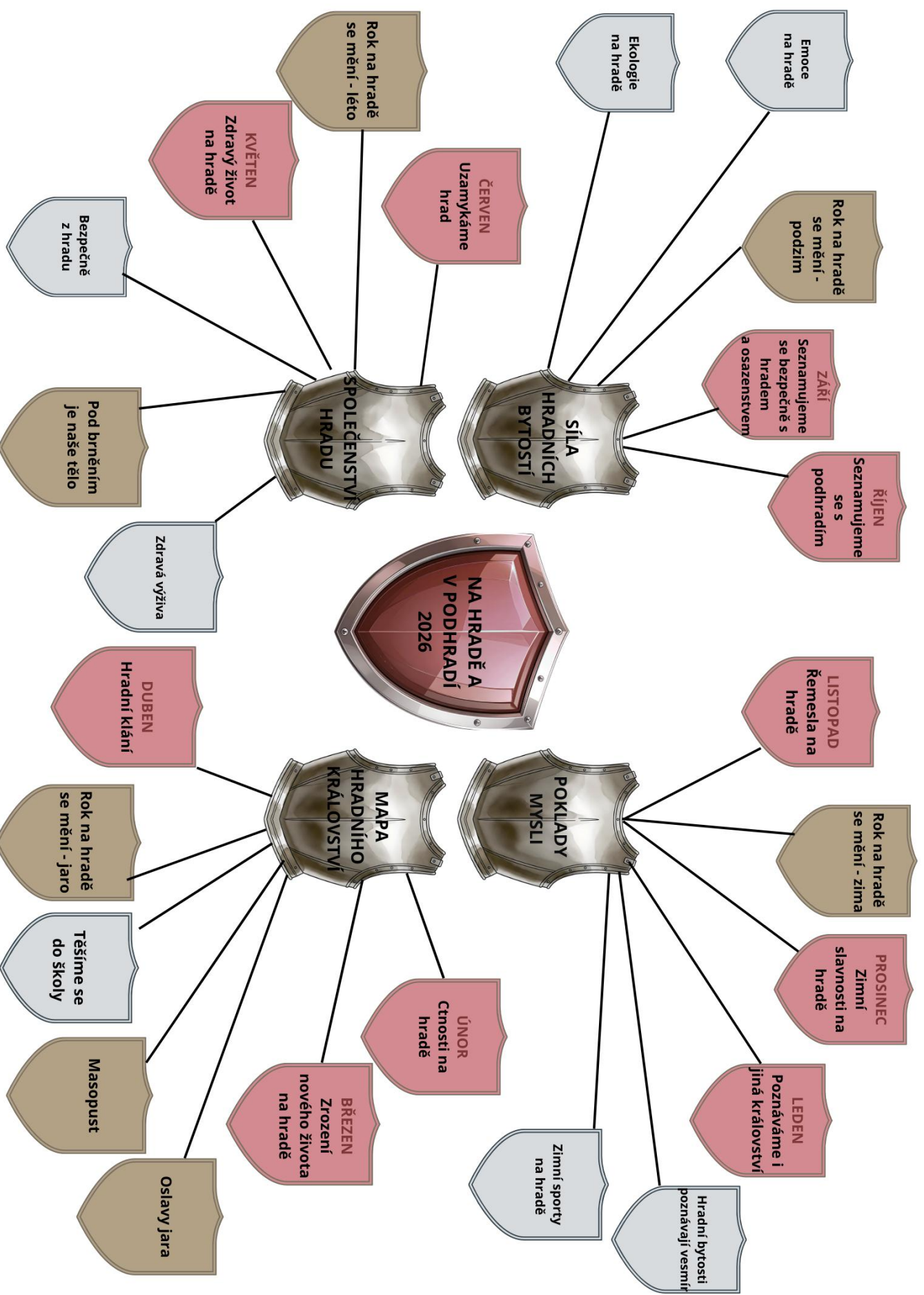
Každý blok je rámcem, do kterého se zapisuje živý dětský svět – aktuální zážitky, roční období, svátky, emoce i situace, které děti právě prožívají.

Integrované bloky tedy nejsou uzavřené celky, ale živé příběhy, které se píší společně – dětmi, učitelkami i rodiči. Každý hradní integrovaný blok nese své jméno, symboliku i tón – odráží hodnoty, na kterých stojí naše školka: víru, důvěru, poznání a radost.

ŠVP stanovil čtyři integrované bloky motivované prostředím hradu, hradních slavností a hradního života. Konkrétně to jsou tyto integrované bloky:

- Síla a zdraví hradních bytostí (Dítě a jeho tělo)
- Poklady mysli (Dítě a jeho psychika)
- Společenství hradu (Dítě, ten druhý a společnost)
- Mapa hradního království (Dítě a svět)

Z integrovaných bloků následně vychází tematické bloky vztahující se k určitým tématům daného období (adaptace, změny v přírodě, školní akce atd.) - tyto bloky mohou být různě rozsáhlé, dlouhodobé i krátkodobé.

Legenda: Růžový erb - povinný v daném měsíci; tmavě béžový erb - doporučený v daném měsíci; šedivý erb - variabilní během školního roku dle uvážení pedagoga

Integrovaný blok

Síla hradních bytostí

(září – říjen)

„Na hradě srdce spolu bijí – pro přírodu i pro lidi.“

Na našem kouzelném hradě se po létě znovu rozléhá smích, zpěv a šustění drobných kroků. Hradní brána se otevírá dokořán a vítá všechny nové i staré hradní bytosti. Všichni se tu pomalu seznamují – s hradem, s podhradím i mezi sebou navzájem.

Pro mnohé hradní bytosti je to první velké dobrodružství bez rodičů. Poprvé se učí být chvíli samy, odloučit se od domova a od mámy či táty, přitom se cítit v bezpečí a důvěře. Na hradě potkávají nové kamarády i cizí dospělé, kteří se o ně starají s laskavostí a moudrostí. Každý den se učí, že spolupráce, pomoc a přátelství jsou opravdovou silou hradních srdcí.

Hradní bytosti také prezentují svou rodinu – vyprávějí o svých blízkých, přinášejí rodinné symboly, tvoří erby a s hrdostí je představují ostatním. Tak poznávají význam rodiny a domova, učí se vážit si svých kořenů i rozdílů mezi jednotlivými hradními rody.

V tomto období se hradní brána otevírá také směrem k podhradí. Děti poznávají, jak vypadá svět za hradbami – jaký je rozdíl mezi rušným městem a poklidnou vesnicí, jak lidé bydlí, pracují a jak se jejich domovy liší. Pozorují různé stavby, ulice, domky i přírodu kolem hradu a podhradí, aby lépe porozuměly světu, který je obklopuje.

Na nádvoří se mezitím mění roční doba – přichází podzim. Hradní zahrady se barví do zlatých a červených tónů, ptáci se chystají k odletu a bytosti pozorují, jak se příroda pomalu ukládá k odpočinku. Učí se poznávat stromy, ovoce, zeleninu, počasí i drobné proměny, které přináší každý podzimní den.

V tomto období se můžeme dotknout také tématu ekologie – podle situace, zájmu dětí či návaznosti na jiné činnosti. Děti mohou přemýšlet o tom, jak pečovat o hrad, přírodu i své okolí, jak třídit odpad, šetřit vodou nebo pomáhat při úklidu hradního parku. Všímáním si drobných činů poznávají, že i malé skutky mohou mít velkou sílu.

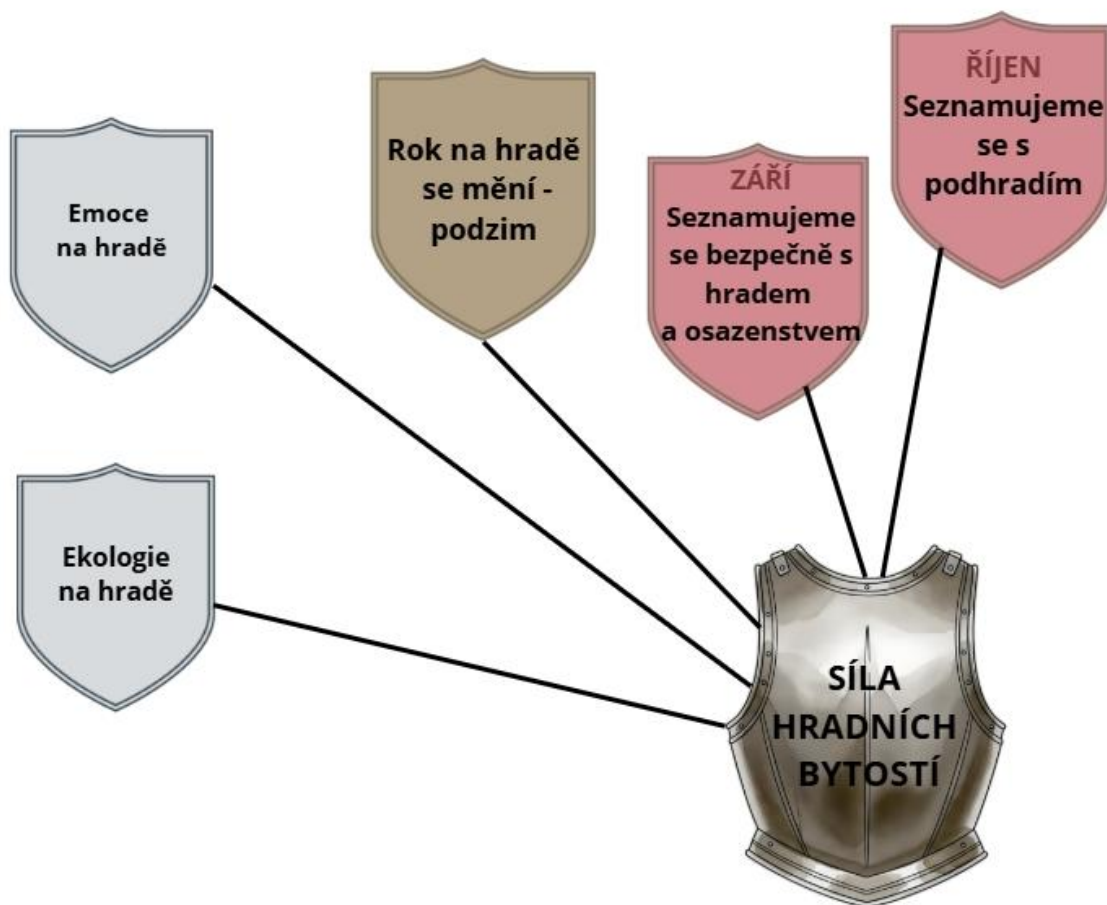
Stejně tak se v tomto období často dotýkáme emocí, které jsou pro hradní bytosti v čase přivykání na nové prostředí velmi důležité. Povídáme si o radosti z nových přátel, o smutku po rodičích, o strachu z neznámého i o odvaze, která pomáhá vše zvládnout. Děti se učí své pocity poznávat, pojmenovávat a postupně s nimi zacházet – aby našly jistotu, klid a radost z nového domova na hradě.

Tak se hrad pomalu probouzí do nového roku – s vůní podzimu, srdcem plným přátelství a silou, která roste z poznání, odvahy a laskavosti.

Pohádková básnička

Na hradě, kde vítr zpívá,
každá bytost sílu mívá.
Srdcem, rukou, laskavostí,
pomáhá i přírodnosti.
Když se spolu domluvíme,
radost v srdci objevíme.
Stromy, louky, modrá nebe –
chráníme je – pro tebe, pro sebe.

Toto období je zaměřeno na bezpečný vstup dítěte do prostředí mateřské školy, budování vztahů, orientaci v novém prostředí a postupné poznávání světa kolem nás – lidí, přírody i sebe sama. Děti se učí vnímat školku jako místo, kde mohou růst, objevovat, učit se a cítit se dobře.

Toto období je věnováno především adaptaci dětí na mateřskou školu. Děti se seznamují s „hradem“ – tedy s místem, kde jsou v bezpečí, kde platí jasná pravidla a kde mají své místo.

Děti poznávají paní učitelky, ostatní zaměstnance hradu i nové kamarády. Učí se základním pravidlům společného soužití, bezpečnosti a vzájemného respektu. Postupně se orientují v prostředí třídy a školy, získávají jistotu při odloučení od rodičů a mají možnost představit sebe, svou rodinu a domov. Tím se posiluje jejich pocit identity a sounáležitosti.

Rozvíjené kompetence:

- Kompetence sociální a personální – navazování vztahů, spolupráce, respekt k druhým
- Kompetence komunikativní – vyjadřování potřeb, pocitů, naslouchání
- Kompetence k učení – orientace v novém prostředí, přijímání nových zkušeností
- Kompetence k řešení problémů – zvládání nových situací a změn
- Kompetence občanské – dodržování pravidel, bezpečné chování

V tomto období se děti více zaměřují na prostor, ve kterém se pohybují, a svět kolem hradu. Poznávají jednotlivé místnosti hradu, školní zahradu, terasy a venkovní prostory a učí se, k čemu slouží a jak se v nich chovat.

Seznamují se s širším okolím – s „podhradím“. Děti objevují rozdíly mezi městem a vesnicí, zjišťují, jak lidé bydlí, pracují, cestují a co všechno ke svému životu potřebují. Tím si vytvářejí základní porozumění světu, ve kterém žijí.

Rozvíjené kompetence:

- Kompetence k učení – poznávání světa, prostředí a jeho souvislostí
- Kompetence komunikativní – popisování, sdílení zkušeností, kladení otázek
- Kompetence k řešení problémů – orientace v prostoru, porozumění rozdílům
- Kompetence sociální a personální – respekt k prostředí a lidem
- Kompetence občanské – uvědomění si pravidel soužití ve společnosti

Tento erb je věnován ročnímu období podzimu a všem změnám, které s sebou přináší. Děti pozorují proměny přírody, barvy, počasí i přípravy zvířat na zimu. Seznamují se s podzimními plody, ovocem, zeleninou a přírodninami, se kterými dále pracují při tvoření a hrách.

Děti si postupně uvědomují, že svět kolem nich se neustále mění, a učí se tyto změny vnímat, přijímat a chápat.

Rozvíjené kompetence:

- Kompetence k učení – pozorování, objevování, získávání poznatků o přírodě
- Kompetence pracovní – práce s přírodninami, péče o prostředí
- Kompetence k řešení problémů – hledání souvislostí, kladení otázek
- Kompetence komunikativní – popis přírodních jevů, sdílení zážitků
- Kompetence občanské – vztah k přírodě a její ochraně

Tento blok se zaměřuje na emoční prožívání dětí, které je v období adaptace velmi důležité. Děti se učí rozpoznávat, pojmenovávat a vyjadřovat své emoce – radost, smutek, strach, zlost i odvahu. Společně hledáme cesty, jak s emocemi zacházet a jak je bezpečně sdílet.

Podporujeme empatii, ohleduplnost a schopnost řešit drobné konflikty. Děti se učí, že všechny emoce jsou přirozené a že o nich mohou mluvit.

Rozvíjené kompetence:

- Kompetence sociální a personální – sebepoznání, empatie, vztahy
- Kompetence komunikativní – vyjadřování pocitů a potřeb
- Kompetence k řešení problémů – zvládání emocí a konfliktů
- Kompetence občanské – respekt k sobě i druhým

V tomto bloku se děti učí, že příroda a prostředí kolem nás potřebují naši péči. Seznamují se se základy ekologického chování – tříděním odpadu, šetřením vodou a energií, péčí o třídu a zahradu.

Děti postupně zjišťují, že i malé každodenní činy mají smysl a že každý může přispět k ochraně světa, ve kterém žijeme.

Rozvíjené kompetence:

- Kompetence občanské – odpovědné chování k prostředí
- Kompetence pracovní – péče o okolí, návyky
- Kompetence k učení – porozumění souvislostem v přírodě
- Kompetence sociální a personální – spolupráce, společná odpovědnost

Integrovaný blok

Poklady mysli

(listopad – leden)

„Kdo zná své srdce i mysl svou, ten najde poklady skryté za bránou.“

Na hradě se rozsvěcují světýlka poznání a hradní sály naplňuje šustění tvořivých rukou. Začíná období moudrosti, dovedností a objevování — období Pokladů mysli.

Hradní bytosti se učí starým řemeslům, která provázela život na hradě po staletí. S velkým zaujetím zkoušejí vařit, šít, tvořit, stavět i opravovat. Rodiče, mistři hradního řemesla, přicházejí děti zasvětit do svých tajů, a tak se hrad proměňuje v čilý a voňavý dílenský svět. Každý den přináší nové objevy a drobná vítězství, která děti učí trpělivosti, spolupráci a radosti z práce.

S příchodem zimy se nad hrad snáší první sněhové vločky a kouzlo zimy se rozlévá do všech komnat. Začíná čas adventu — období klidu, očekávání a dobra. Hradní bytosti rozsvěcují první svíčky, tvoří adventní věnce, vyrábějí dárky pro své blízké a učí se, že opravdové kouzlo Vánoc spočívá v lásce, laskavosti a sdílení. Společně s rodiči a přáteli prožívají chvíle plné světla, písní, pohody a vůně skořice. Hrad se proměňuje v místo ztišení i radosti, kde se každý úsměv a drobný dobrý skutek stává darem.

Kouzlo zimy vrcholí zimními slavnostmi — časem veselí, zpěvu, světýlek a hřejivých přání. Děti se těší na vánoční setkání s rodiči, vystoupení a malé zázraky, které přináší společně prožité chvíle. V hradních sálech to voní jehličím, perníkem a očekáváním, že svět může být díky lásce krásnější.

Poté se hradní brána otevírá do širého světa. Hradní bytosti se vydávají poznávat jiná království — daleké země, kde lidé žijí jinak, mluví jinak, slaví jinak, ale přitom mají stejná srdce. V této době přicházejí na hrad hosté z cizích království — děti a rodiče, kteří vyprávějí o svých zemích, ukazují tradiční předměty, oblékají své kroje a přinášejí vůni i barvy své kultury. Hradní bytosti tak poznávají rozmanitost světa a učí se úctě, otevřenosti a porozumění.

A když už znají svět kolem sebe, pozvednou oči vzhůru. Někdy zbývá i část tohoto období na poznávání vesmíru, který provázel lidskou představivost už ve středověku — tehdy lidé zvedali zrak k nebi, aby porozuměli hvězdám a svému místu ve vesmíru. Hradní bytosti objevují planety, souhvězdí i nekonečné tajemství nebe nad hradem. S úžasem sledují, jak obrovský je svět kolem nás — a jak je každý z nás jeho malou, ale důležitou součástí.

Celým obdobím prochází jemná nit emocí a sebepoznání. Děti se učí, jak pojmenovat, vyjádřit a zvládat své pocity — radost, smutek, strach i hrdost — protože právě v jejich srdcích se skrývá ten největší poklad mysli.

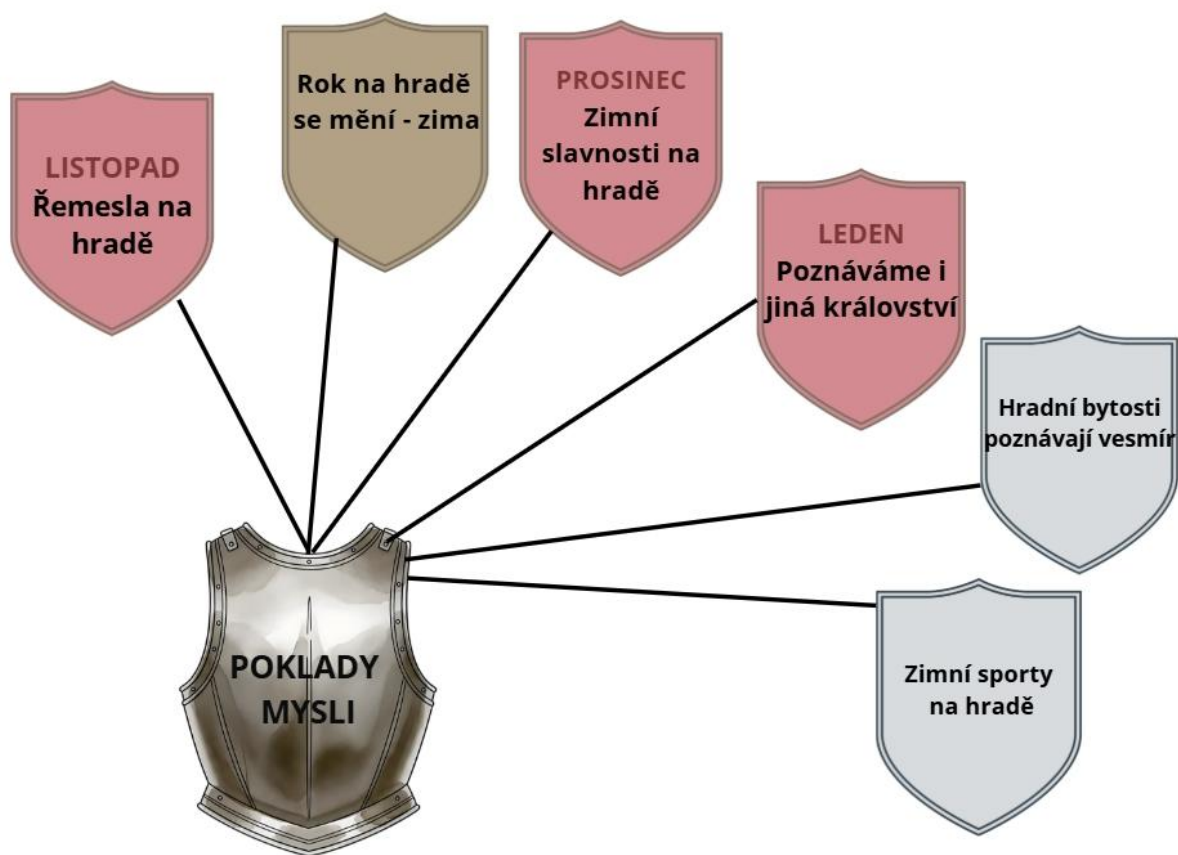
Pohádková básnička:

Na hrad padá bílá zima,
z komína kouří a dýmá.

Děti si zpívají a hrají,
vesele se usmívají.

Hosté z dalek k nám teď jedou,
své tradice k nám přivezou.

Vyprávějí o své zemi,
o radosti se podělí.

Toto období je zaměřeno na rozvoj myšlení, dovedností, tvořivosti, spolupráce a poznávání světa v širších souvislostech. Děti postupně objevují „poklady myslí“ – tedy to, co už umí, co se mohou naučit a jak své dovednosti využít v každodenním životě i ve vztazích s ostatními.

V tomto období se děti seznamují se světem práce, povolání a řemesel, která byla důležitá nejen v minulosti, ale i dnes. Poznávají, že každá práce má svůj význam a že lidé se ve společnosti vzájemně potřebují.

Děti si vyzkouší různé činnosti – tvoření, stavění, opravování, vaření, práci s materiály. Významnou roli zde hraje spolupráce s rodiči, kteří přicházejí představit svá povolání, nástroje a dovednosti. Děti tak vidí, čím se jejich rodiče zabývají, a posiluje se jejich vztah ke světu dospělých. Učí se trpělivosti, vytrvalosti a radosti z dokončené práce.

Rozvíjené kompetence:

- Kompetence pracovní – osvojení pracovních návyků, práce s nástroji a materiály
- Kompetence k učení – poznávání světa práce a řemesel
- Kompetence sociální a personální – spolupráce, pomoc druhým
- Kompetence komunikativní – kladení otázek, vyprávění, sdílení zkušeností
- Kompetence občanské – úcta k práci druhých

Rok na hradě se mění - zima

Děti se seznamují se zimním obdobím a jeho proměnami. Pozorují změny v přírodě, počasí, délku dne a noci. Učí se, jak se lidé i zvířata na zimu připravují a jak o sebe v tomto období pečovat.

Prostřednictvím her, pozorování a tvoření si děti uvědomují, že roční období se pravidelně střídají a mají vliv na náš život.

Rozvíjené kompetence:

- Kompetence k učení – pozorování změn v přírodě
- Kompetence komunikativní – popis jevů, sdílení zážitků
- Kompetence k řešení problémů – přemýšlení o souvislostech
- Kompetence občanské – vztah k přírodě a jejím zákonitostem

PROSINEC Zimní slavnosti na hradě

Prosinec je časem setkávání, tradic, slavností a společných prožitků. Děti se seznamují s adventem, Mikulášem, Vánocemi a jejich významem. Učí se, že svátky nejsou jen o dárkách, ale především o radosti, sdílení, laskavosti a vztazích.

Probíhají společná setkání s rodiči, vystoupení dětí, tvoření a oslavy, které posilují pocit sounáležitosti a bezpečí. Děti se učí prožívat radost z obdarování druhých i ze společně stráveného času.

Rozvíjené kompetence:

- Kompetence sociální a personální – spolupráce, empatie, vztahy
- Kompetence komunikativní – vyjadřování pocitů, vystupování
- Kompetence občanské – tradice, kulturní hodnoty
- Kompetence k učení – poznávání zvyků a symbolů

LEDEN Poznáváme i jiná království

V lednu se děti vydávají poznávat jiné země, kultury a způsoby života. Seznamují se s tím, že lidé mohou žít jinak, mluvit jiným jazykem, slavit jiné svátky, a přesto jsou si v mnohém podobní.

Velkou roli opět hraje spolupráce s rodiči a rodinami dětí, které představují své země, kulturu, tradice, jídlo či předměty. Děti se učí otevřenosti, respektu a porozumění odlišnostem.

Rozvíjené kompetence:

- Kompetence sociální a personální – respekt, tolerance
- Kompetence komunikativní – naslouchání, sdílení
- Kompetence k učení – poznávání světa a kultur
- Kompetence občanské – otevřenost, porozumění různorodosti

Děti se seznamují se základy poznávání vesmíru – planety, hvězdy, Slunce, Měsíc. Rozvíjí svou přirozenou zvědavost, kladou otázky a hledají odpovědi.

Téma podporuje fantazii, úžas nad světem a zájem o poznávání neznámého.

Rozvíjené kompetence:

- Kompetence k učení – zvědavost, objevování
- Kompetence k řešení problémů – kladení otázek
- Kompetence komunikativní – vyjadřování myšlenek
- Kompetence sociální a personální – sdílení objevů

Tento blok je zaměřen na pohyb, zdravý životní styl a péči o tělo. Děti se seznamují se zimními sporty, pohybem venku i významem aktivního odpočinku.

Učí se, že pohyb je přirozenou součástí zdravého života a přináší radost i posílení těla.

Rozvíjené kompetence:

- Kompetence pracovní – péče o tělo a zdraví
- Kompetence sociální a personální – spolupráce při hrách
- Kompetence občanské – odpovědnost za vlastní zdraví
- Kompetence k učení – poznávání možností pohybu

Integrovaný blok

Mapa hradního království

(únor – duben)

„Kdo hraje, tvoří a srdcem jde dál, ten překoná každý hradní val.“

Po dlouhé zimě se hrad pomalu probouzí ze spánku. Slunce prosvítá okny komnat, sníh na nádvoří se mění v kapky a z věží je slyšet první ptačí zpěv. Přichází období jara – čas probouzení, radosti a nového života.

Hradní bytosti i děti zkoumají znaky jara – sledují, jak se mění příroda, objevují první květiny, pozorují ptáky, kteří se vrací domů, a s úžasem vítají mláďata zvířátek v okolních dvorech a stájích. Učí se, že jaro je symbolem zrození, odvahy a naděje.

Toto veselé období začíná svátkem smíchu a barev – Masopustem. Děti se dozvídají o zvycích a tradicích, které kdysi na hradech i v podhradí slavili lidé.

Tvoří masky, zpívají, tančí a připravují dobroty, které patří k masopustnímu veselí.

Na hradním nádvoří pak propukne rej masek, písní a smíchu – opravdový čas radosti a společného přátelství.

Jakmile slunce začne hřát víc, přichází období plné pohybu, síly a zdraví. Děti se s nadšením věnují nejrůznějším sportům – běhají, cvičí, skákají a hrají si venku i v tělocvičně. Učí se spolupracovat, fandit si, radovat se z pohybu i z každého malého pokroku. Na hradě se znovu rozléhá smích, zpěv a volání po dobrodružství.

Na hradní kuchyni se mezitím rozvoní dobroty zdravé výživy. Děti objevují, jak chutná síla – ochutnávají ovoce, zeleninu i obilné pokrmy a povídají si o tom, jak jídlo dává energii a zdraví.

Hradní stráž dohlíží na bezpečnost hradu. Děti poznávají pravidla silničního provozu, učí se, jak být pozorní při hrách i výletech, a zjišťují, že bezpečí je stejně důležité jako odvaha.

V jarním období přichází také čas Velikonoc, svátku jara a nového života. Na hradě se mluví o tradicích, symbolech a zvycích, které vždy provázely tento svátek. Děti barví vajíčka, zdobí větvičky, sází květiny a připravují výzdobu hradu. Povídají si o tom, co pro ně znamená obnova, světlo a radost z nového začátku – stejně jako příroda, která se znovu probouzí k životu.

Toto období je také časem, kdy se hradní bytosti učí o ctnostech – o tom, jak se chovat laskavě, čestně a s úctou. Povídáme si o tom, co znamená být dobrý kamarád, proč je důležité pomáhat, mluvit pravdu, být ohleduplný a mít odvahu stát si za tím, co je správné. Děti objevují, že pravé hrdinství se skrývá v maličkostech – v laskavém slově, v pomoci druhému, v ochotě rozdělit se nebo odpustit.

Vrcholným okamžikem tohoto období je Hradní olympiáda – den plný smíchu, sportu a přátelství. Na nádvoří vlají barevné vlajky, zní fanfáry a každý závodník se snaží ze všech sil. Důležité není vítězství, ale radost ze hry a společného úsilí.

A když hradní brány otevře jarní vítr, hradní bytosti poprvé vyrážejí na výlety za hradby. Opouštějí svůj bezpečný domov, objevují nové cesty a krajiny, učí se samostatnosti, odvaze i úctě k přírodě. Každý výlet je malým dobrodružstvím, které otevírá srdce i mysl.

Celé toto období je časem pohybu, přátelství a radosti ze života – skutečné společnosti hradu, kde se učíme být spolu, pomáhat si, pečovat o své zdraví a žít s otevřeným srdcem.

Pohádková básnička

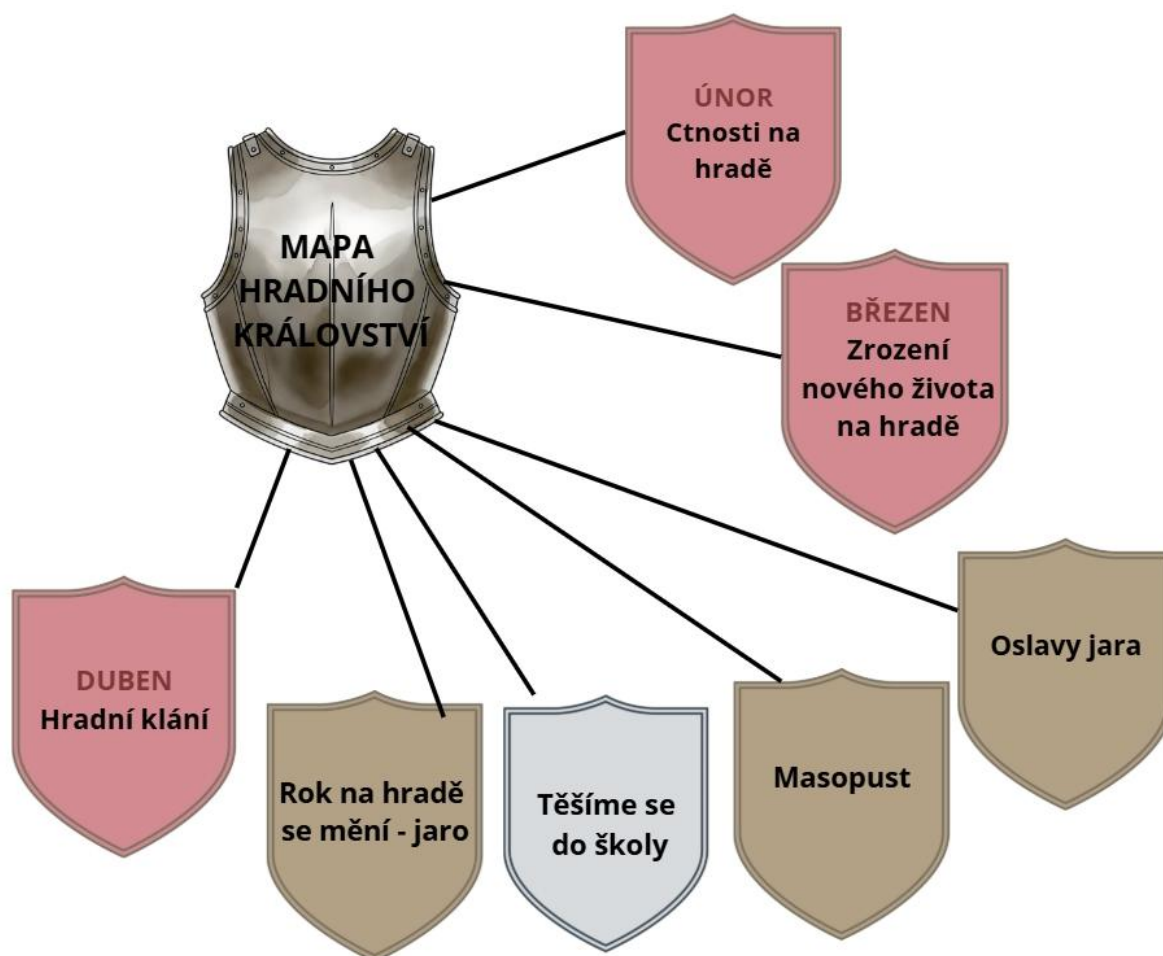
Na hrad jaro zavítalo,
slunce z věží zazpívalo.

Cvičí, běhají, závodí,
zdravím se teď obklopují.

Hradní vlajky vítr nese,
na výlety srdce zve se.

Síla, zdraví, úsměv v tváři —
to je poklad, dalších dní.

Toto období je zaměřeno na rozvoj charakteru, hodnot, pohybu, zdraví a postupné zrání dítěte. Hrad se po zimě probouzí k životu a děti se učí orientovat nejen ve světě kolem sebe, ale především v sobě samých a ve vztazích k druhým. Učí se, že důležitější, než výkon jsou ctnosti, radost ze společné cesty a odvaha být sám sebou.

V tomto období se děti učí, že to, jaký člověk jsme, je důležitější než to, co dokážeme. Společně objevujeme lidské ctnosti – laskavost, poctivost, odvahu, pomoc druhým, pravdomluvnost, ohleduplnost a respekt. Děti si všímají svého chování i chování ostatních, učí se hodnotit situace a uvědomovat si důsledky svého jednání. Za projevy ctností získávají hradní penízky, které nejsou odměnou za výkon, ale za postoj, snahu a dobré skutky. Posilujeme tak vnitřní motivaci a vědomí, že dobro má hodnotu samo o sobě.

Rozvíjené kompetence:

- Kompetence sociální a personální – empatie, sebereflexe, vztahy
- Kompetence občanské – morální hodnoty, spravedlnost, odpovědnost
- Kompetence komunikativní – vyjadřování názorů, řešení konfliktů
- Kompetence k řešení problémů – rozhodování v sociálních situacích

Březen je časem jara, obnovy a zrození nového života. Děti pozorují, jak se příroda probouzí, sledují první květiny, návrat ptáků a narození mláďat. Učí se vnímat přírodu jako živý celek, který potřebuje péči a ochranu.

Téma vede děti k úctě k životu, trpělivosti a vnímání jemných změn kolem sebe. Spojujeme ho s oslavami jara a s radostí z nových začátků.

Rozvíjené kompetence:

- Kompetence k učení – pozorování, objevování, kladení otázek
- Kompetence občanské – vztah k přírodě a životu
- Kompetence komunikativní – popis dějů, sdílení zážitků
- Kompetence pracovní – péče o prostředí, živé bytosti

Děti se seznamují s velikonočními tradicemi, jejich symbolikou a významem jara jako času obnovy. Tvoří, zdobí, sází, barví vajíčka a povídají si o tom, co pro ně znamená nový začátek, světlo a radost.

Rozvíjené kompetence:

- Kompetence občanské – kulturní povědomí, tradice
- Kompetence pracovní – tvoření, práce s materiály
- Kompetence sociální a personální – spolupráce, sdílení
- Kompetence k učení – porozumění symbolům

Masopust přináší radost, tradice, humor a společné veselí. Děti se seznamují s lidovými zvyky, maskami, hudbou a tancem. Učí se, že tradice jsou součástí naší kultury a že společné oslavy posilují vztahy mezi lidmi.

Téma podporuje kreativitu, spolupráci a odvahu projevit se.

Rozvíjené kompetence:

- Kompetence komunikativní – vyjadřování emocí, zpěv, pohyb
- Kompetence sociální a personální – spolupráce, radost ze sdílení
- Kompetence občanské – poznávání kulturních tradic
- Kompetence k učení – poznávání zvyků a symbolů

Těšíme se do školy

U předškolních dětí se v tomto období více zaměřujeme na přípravu na vstup do základní školy. Děti se seznamují s tím, jak škola funguje, co je čeká, jaké dovednosti už mají a co se ještě mohou učit.

Posilujeme sebedůvěru, samostatnost a radost z učení. Děti se učí těšit na novou životní etapu bez strachu a s pocitem jistoty.

Rozvíjené kompetence:

- Kompetence k učení – soustředění, vytrvalost
- Kompetence sociální a personální – samostatnost, odpovědnost
- Kompetence komunikativní – vyjadřování myšlenek
- Kompetence k řešení problémů – zvládání nových situací

Rok na hradě se mění - jaro

Děti sledují proměny ročního období, změny počasí a přírody. Učí se vnímat rytmus roku a jeho vliv na život lidí i přírody.

Rozvíjené kompetence:

- Kompetence k učení – pozorování, porozumění souvislostem
- Kompetence komunikativní – popis změn
- Kompetence občanské – vztah k přírodě

DUBEN Hradní klání

Dubnové období je plné sportovních, hudebních a pohybových klání. Děti se seznamují se soutěživostí v bezpečné a podporující podobě. Učí se, že výhra i prohra patří k životu, že důležitější než vítězství je snaha, radost ze hry a společný zážitek.

Každé dítě je oceněno – ne za výkon, ale za účast, odvahu a snahu. Hlavním heslem je: „Důležité je se zúčastnit.“

Rozvíjené kompetence:

- Kompetence sociální a personální – zvládání emocí, fair play
- Kompetence pracovní – vytrvalost, snaha
- Kompetence občanské – respekt k pravidlům
- Kompetence komunikativní – vyjadřování emocí
- Kompetence k řešení problémů – zvládání výhry i prohry

Integrovaný blok

Společenství hradu

(květen – červen)

„Kdo poznal hradní moudrost a sílu srdce, tak může směle vykročit do světa“

Slunce hřeje do hradních věží, tráva se zelená a vůně léta už klepe na bránu. Hradní bytosti i děti cítí, že se blíží velké změny — čas loučení, radosti i nových cest.

Na hradě vrcholí období plné poznání. Děti si připomínají zásady zdravého života, mluví o bezpečnosti, zdraví a správné výživě. Učí se, že starat se o tělo i ducha znamená být silný, moudrý a laskavý rytíř či dvorní dáma.

Na hradní kuchyni se mezitím rozvoní dobroty zdravé výživy. Děti s hradními kuchaři objevují, jak chutná síla — ochutnávají ovoce, zeleninu i obilné pokrmy a povídají si o tom, jak jídlo dává energii a zdraví. Se zdravou výživou se poji poznávání lidského těla.

Z hradních oken vane čerstvý vítr — začíná čas dalších výprav a výletů. Hradní bytosti se vydávají do krajiny za hradbami, poznávají nová místa, lesy, města i vesnice.

Učí se cestovat s radostí, ale i s ohleduplností a bezpečně. Každý výlet je příležitostí objevovat krásu světa i kouzlo přátelství.

Po celý rok hradní bytosti sbíraly své hradní penízky — klamčáky za dobré skutky, pomoc druhým a statečnost v hradních kláních. Teď nastává chvíle, kdy mohou své zásluhy zúčtovat na Hradním jarmarku. Barevné stánky se otvírají, voní ovocem, hračkami i kouzly, a všichni si mohou poctivě vybrat odměnu za své skutky. Na nádvoří zní hudba, smích a cinkání mincí — skutečná slavnost dobra a úsměvů.

Vrcholným okamžikem tohoto období je slavnostní Pasování dvorních dam a rytířů. Ti nejstarší hradní učedníci, kteří se chystají odejít do světa — do základních škol — stojí hrdě před branou nových dobrodružství. Jsou pasováni mečem moudrosti a srdcem odvahy. Hrad se s nimi loučí s pýchou, radostí i láskou, protože každý z nich zanechává na hradě svou stopu.

Na závěr školního roku přichází Pohádkový les, kde se děti naposledy setkávají se svými pohádkovými přáteli. Dračice Barta, pavouk Hugo i čarodějky Evelína s Čočolínou se pomalu ukládají k letnímu spánku, aby načerpaly sílu na další rok. Hrad se chystá na svou pravidelnou údržbu, odpočívá a tiše se připravuje na nové příběhy, které přinese další rok.

Děti se mezitím učí poznávat znaky léta, hrají si na slunci, mluví o prázdninách a sní o dobrodružstvích, která na ně čekají.

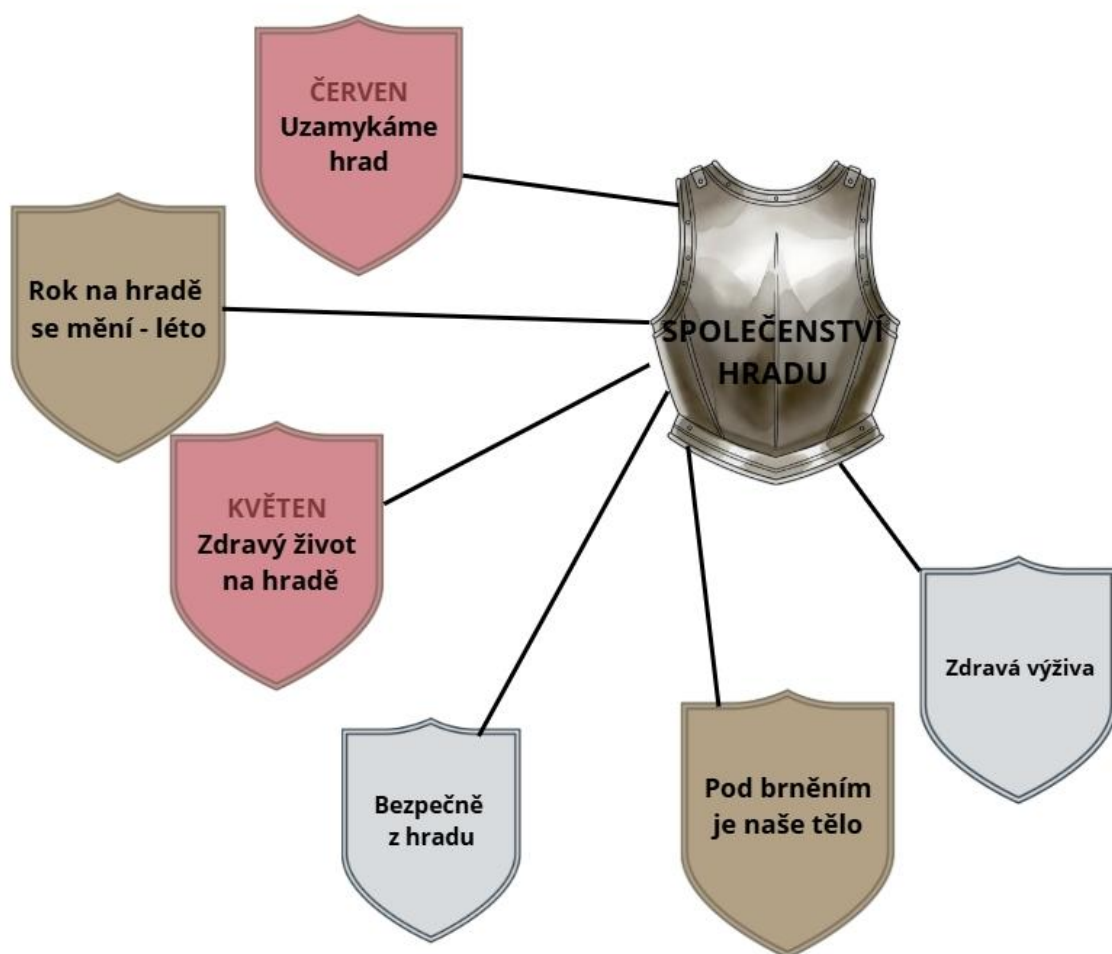
Pohádková básnička

Na hrad padá vůně léta,
všechno září, všechno vzkvétá.

Děti zpívají, smějí se, hrají,
na cestu novou se vydávají.

Rytíři i dvorní dámy,
odvahu si nesou s námi.

Hrad jim žehná, vítr zpívá,
každý v sobě sílu skrývá.

Toto období je vyvrcholením celého školního roku. Děti se učí žít ve společenství, pečovat o sebe i druhé, přijímat odpovědnost a s radostí se loučit i vykročit dál. Hrad se chystá na léto, děti dozrávají, sílí a připravují se na nové cesty.

Tento blok se věnuje zdravému stravování. Děti objevují, jaké potraviny prospívají tělu, proč je důležité jíst pestře a pravidelně. Ochutnávají, porovnávají, povídají si o tom, odkud jídlo pochází a jakou roli hraje v našem životě.

Učí se, že jídlo je zdrojem energie, zdraví i radosti.

Rozvíjené kompetence:

- Kompetence k učení – poznávání potravin a jejich významu
- Kompetence občanské – zdravé návyky
- Kompetence komunikativní – sdílení zkušeností
- Kompetence pracovní – sebeobsluha, stolování

Pod brněním je naše tělo

V tomto bloku se děti seznamují s lidským tělem. Poznávají základní orgány, kostru, smysly a funkce těla. Učí se, že tělo je jedinečné, důležité a zaslouží si respekt.

Téma podporuje sebepoznání, úctu k sobě i druhým a pochopení, že každý jsme jiný – a právě v tom je naše síla.

Rozvíjené kompetence:

- Kompetence k učení – poznávání lidského těla
- Kompetence komunikativní – pojmenovávání částí těla
- Kompetence sociální a personální – přijetí sebe sama
- Kompetence občanské – respekt k tělu a zdraví

Bezpečně z hradu

Protože se děti v tomto období více pohybují mimo hrad – vyrazí na výlety a delší cesty – je kladen důraz na bezpečné chování.

Děti se učí pravidla silničního provozu, bezpečnost při pobytu v přírodě, jak se zachovat při setkání se zvířaty (např. včely), co dělat, když se ztratí, a jak požádat o pomoc. Bezpečnost chápeme jako součást zodpovědnosti a péče o sebe i ostatní.

Rozvíjené kompetence:

- Kompetence občanské – bezpečné chování
- Kompetence k řešení problémů – reakce v rizikových situacích
- Kompetence komunikativní – přivolání pomoci
- Kompetence sociální a personální – samostatnost

KVĚTEN Zdravý život na hradě

V tomto období se děti věnují zdravému životnímu stylu jako celku. Učí se, že zdraví není samozřejmost, ale něco, o co je potřeba pečovat – pohybem, odpočinkem, jídlem i duševní pohodou.

Děti si připomínají zásady zdravého dne, pohybu na čerstvém vzduchu, pitného režimu a péče o své tělo. Učí se vnímat, co jim dělá dobře, a že každý člověk může o své zdraví aktivně pečovat.

Rozvíjené kompetence:

- Kompetence občanské – odpovědnost za zdraví
- Kompetence pracovní – péče o sebe, návyky
- Kompetence k učení – porozumění zdravému životnímu stylu
- Kompetence sociální a personální – vnímání vlastních potřeb

Děti pozorují příchod léta, změny v přírodě, počasí a rytmu dne. Učí se vnímat roční cyklus a těšit se na prázdniny a odpočinek.

Rozvíjené kompetence:

- Kompetence k učení – pozorování přírody
- Kompetence komunikativní – sdílení zážitků
- Kompetence občanské – vztah k přírodě

Závěrečné období je plné loučení, bilancování a slavnostních okamžiků. Děti si připomínají celý rok, své pokroky i získané ctnosti. Na Hradním jarmarku mohou zúročit své Klamčáky, které získávaly za dobré skutky, chování a snahu.

Probíhá Pohádkový les, loučení s pohádkovými bytostmi a vyvrcholením je Pasování předškoláků na dvorní dámy a rytíře. Děti jsou symbolicky vypuštěny do světa – do základní školy – s důvěrou, odvahou a hrdostí. Každé dítě je oceněno, každý příběh má své místo. Hrad se uzamyká, ale hodnoty, které si děti nesou dál, zůstávají.

Rozvíjené kompetence:

- Kompetence sociální a personální – sebedůvěra, uzavření etapy
- Kompetence občanské – přijetí odpovědnosti, hodnot
- Kompetence komunikativní – vyjadřování emocí
- Kompetence k učení – uvědomění si vlastního pokroku

LEGENDA K BAREVNOSTI ERBŮ:

- **ČERVENÉ ERBY** = součástí celoškolového projektu a probíhají v daném měsíci.
- **HNĚDÉ ERBY** = doporučené téma pro dané období
- **ŠEDÉ ERBY** = témata jsou variabilní (do myšlenkové mapy jsou vloženy na doporučení vedení školy) – pedagogové si je mohou začleňovat dle uvážení (podle vlastních kritérií – věku dětí/připravenosti třídy nebo na základě prožitkového učení) a současně v návaznosti na předešlé téma

- V myšlenkové mapě jsou hlavní témata, která se na třídách s dětmi probírají. Paní učitelky témata ještě doplňují o podrobnější podtémata.
- Obsah a náročnost témat je přizpůsobena věku a charakteristice skupiny dětí.

**„Každé dítě je světlo.
které pomáháme rozsvítit
s láskou a porozuměním –
aby jednou samo
svítilo druhým.“**

**Kolektiv Mateřské školy Praha 5 – Smíchov,
Podbělohorská 2185**